

A photograph of a man in a grey sweater and dark pants, carrying a large bundle of harvested cabbages over his shoulder. He is standing in a field of cabbages, looking down at the plants. The background is slightly blurred, showing more of the field and some trees in the distance.

gent:

Visie op landbouw in en rond Gent

De zoektocht naar een
Gents landbouw- en grondenbeleid

Gentse Gronden | STAM | 18 april 2024

Eva Kerselaers | Stad Gent

Gentse zuivelhoeve, Oostakker – melkveebedrijf met eigen verwerking en lokale verkoop, sociale tewerkstelling

't Bezenbos, Drongen – kleinfruit zelfpluktuin

Van Den Hondelee, Zwijnaarde – vleesveebedrijf en slagerij

Boerenmarkt Sint-Amandsberg

CSA De Goedinge, Afsnee – groenten, fruit en bloemen – zelfoogst, groentepakketten en horeca Gent

Gentbrugse Meersen, Gentbrugge – begrazing door biobedrijf De Zwaluw

De Kromme Boom, Oostakker – maatwerkbedrijf met onder andere vleesvee, kweek oesterzwammen en bloemen

CSA Oogstgoed, Gentbrugge – groenten, fruit en bloemen Zelfoogst (foto: klas uit secundair onderwijs komt meewerken)

De Kregelhoeve, Zwijnaarde – melkveebedrijf, schoolbezoeken, verjaardagsfeestjes

Wijndomein Vandersteene & Gemafior, Zwijnaarde – wijnbouw en bloemisterij

Pachagreens, Desteldonk – microgroenten

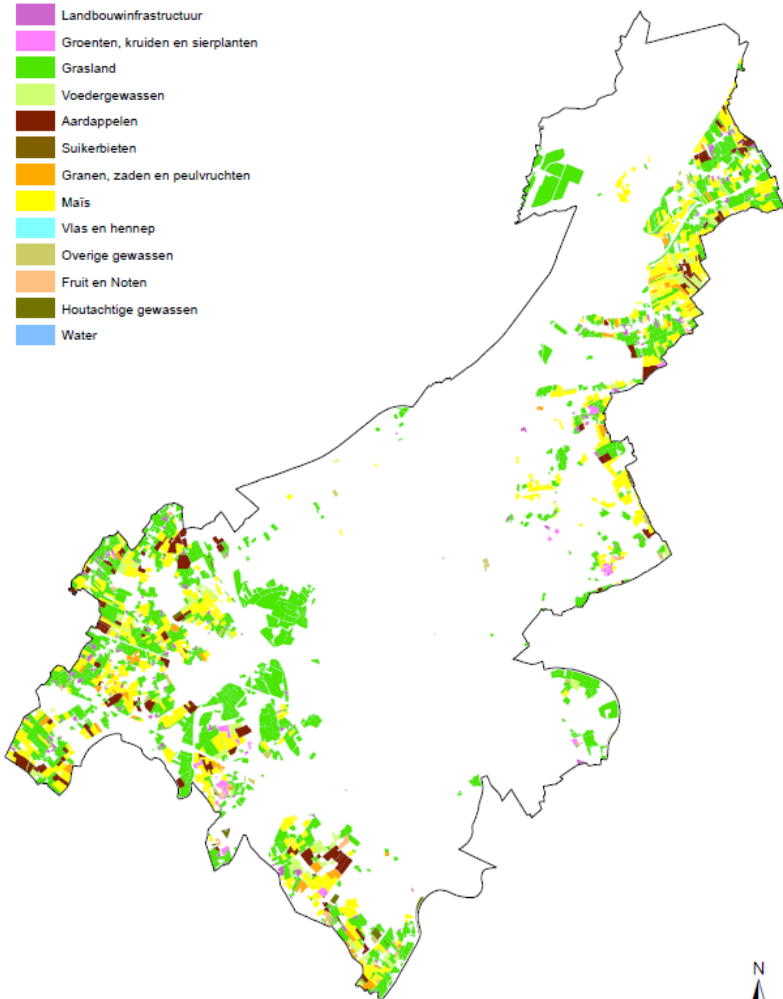
Bloemenrand langs veld met triticale en veldbonen, Afsnee

© Provincie Oost-Vlaanderen

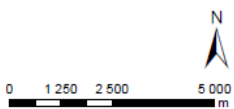
© Provincie Oost-Vlaanderen

© Provincie Oost-Vlaanderen

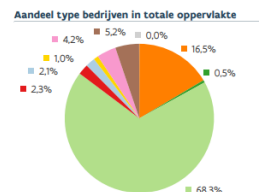
Landbouwgebruikspercelen Gent 2020

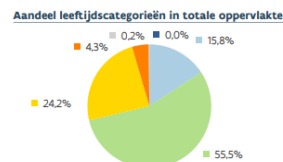
Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning Stad Gent
juni 2021

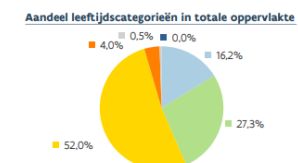
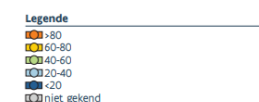
Landbouw op grondgebied Gent naar type bedrijf

Landbouw op grondgebied Gent naar leeftijd jongste zaakvoerder

Landbouw in Gent en buurgemeenten naar leeftijd jongste zaakvoerder

Gentse landbouw

137 bedrijven; 79 “professioneel”

Ongeveer 20% Gents grondgebied in landbouwgebruik

Vooral Drongen, Zwijnaarde, Sint-Denijs-Westrem, Afsnee, Oostakker en kanaaldorpen

Vooral grasland en maïs voor vee

Ook groenten, aardappelen, fruit, bloemen

Relatief meer jonge landbouwers dan in buurgemeenten

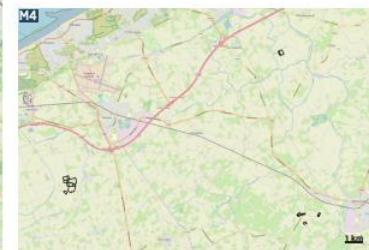
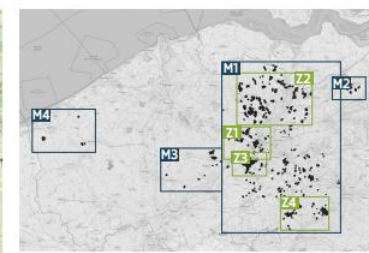
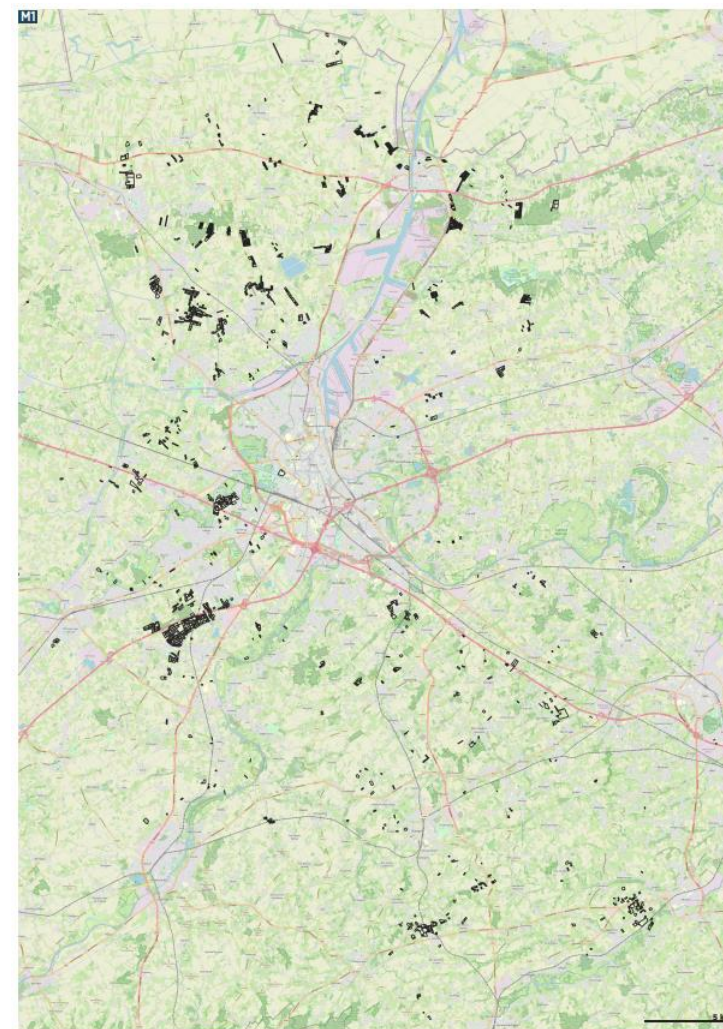
Veel innovatieve initiatieven

Grote druk op landbouwgrond (sinds 2005: - 726 ha bestemd AG)

Landbouwgronden OCMW Gent

- OCMW Gent is eigenaar van 1800 ha gronden
- 1600 ha met agrarische bestemming
- Grotendeels in landbouwgebruik
- Grotendeels verpacht, deels gratis bruikleen
- 160 bedrijven in Oost-Vlaanderen met >10% van het bedrijf Gentse OCMW grond*
- 8,2% in Gent - 73,6% <10km van Gent

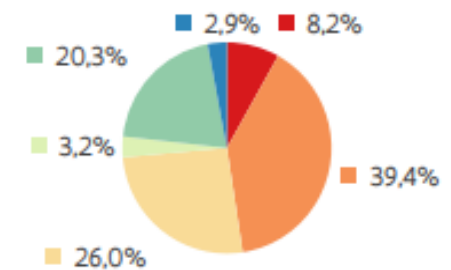
- Moratorium op verkoop OCMW landbouwgronden tot 31/12/2024

afstand tot Gent

Legende

- perceel in Gent
- perceel < 5 km van Gent
- perceel 5-10 km van Gent
- perceel 10-25 km van Gent
- perceel 25-50 km van Gent
- perceel >50 km van Gent

Stad Gent 4

gent:

DOELSTELLINGEN VAN DE GENTSE VOEDSELSTRATEGIE

Gentse voedselstrategie Gent en garde (sinds 2013)

Gentse voedselstrategie Gent en Garde
voor een duurzaam lokaal voedselsysteem

3 strategische doelstellingen:

- Een korte en duurzame voedselketen
- Iedereen eet duurzaam
- Niets gaat verloren

GENT
EN
GARDE

Waarom heeft Gent een stedelijke landbouwvisie? sinds 2023

Gentse voedselstrategie Gent en Garde

- duurzaam en lokaal geproduceerd voedsel als eerste strategische doelstelling

Nood aan een Gentse landbouwvisie

- die doelstellingen voor landbouw expliciteert
- die een kader biedt naast bestaande kaders voor ruimtelijke ordening, groen, klimaat, economie, wonen, ...
- die concrete acties vooropstelt om de visie te realiseren
- als kader voor visievorming over OCMW landbouwgronden

6 beleidsdoelstellingen Gentse landbouwvisie

1. De Stad Gent wil de VEERKRACHT, ECONOMISCHE RENDABILITEIT en het WELBEVINDEN van Gentse landbouwbedrijven versterken en verbeteren
2. De Stad Gent wil maximaal KWALITEITSVOLLE LANDBOUWRUIMTE vrijwaren voor professionele duurzame en stadsgerichte landbouwactiviteiten
3. De Stad Gent stimuleert een KORTE EN DUURZAME VOEDSELKETEN, met een eerlijke prijs voor een eerlijk product
4. De Stad Gent moedigt NATUURINCLUSIEVE LANDBOUW aan en maakt, waar mogelijk, werk van NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHEER MET LANDBOUWERS
5. De Stad Gent stimuleert dat landbouw weerbaarder is voor klimaatverandering en zelf een positieve bijdrage levert aan het KLIMAAT
6. De Stad Gent faciliteert dat Gentse landbouwbedrijven via hun voedselproductie ook een MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE leveren

TWEE SPOREN

Ambitieuze doelen vooropstellen
én ook tussenstappen

Innovatieve projecten die bakens verzetten én
kleinere gerichte acties met ruime toepassing

STIMULERENDE AANPAK

We willen iedereen mee aan boord

Geen verhaal van moeten en verplichten, maar
van stimuleren, samen zoeken en stappen zetten

Operationeel plan met acties 2023-2025

1. Volwaardige afweging landbouw ten opzichte van andere ruimtevragen
2. Strategisch kader voor Gentse OCMW landbouwgronden - Moratorium op verkoop van OCMW landbouwgronden
3. Open oproep landbouwpilootprojecten op pachtvrije OCMW gronden
4. Doorvertaling landbouwvisie in vergunningsverlening en handhaving zonevreemde functiewijzigingen
5. Opname principe korte keten in overheidsopdrachten voor voeding
6. Uitvoering flankerend landbouwbeleid RUP Groen
7. Uittesten van maatregelen ter bestrijding van droogte in het Parkbos
8. Subsidies voor landbouwers van Stad Gent
9. Ondersteuning Gentse boerenmarkten
10. Overheidsopdracht maaien en begrazen diverse percelen in stadseigendom
11. Communiceren en inspireren van landbouwers via verschillende fora
12. Communiceren en sensibiliseren van burgers en andere actoren
13. Monitoring - vijfjaarlijkse studie Ruimte voor landbouw
14. Toelichting landbouwvisie en aankaarten specifieke knelpunten bij Vlaamse overheid en Provincie Oost-Vlaanderen

Operationeel plan met acties 2023-2025

1. Volwaardige afweging landbouw ten opzichte van andere ruimtevragen
2. Strategisch kader voor Gentse OCMW landbouwgronden - Moratorium op verkoop van OCMW landbouwgronden
3. **Open oproep landbouwpilootprojecten op pachtvrije OCMW gronden**
4. Doorvertaling landbouwvisie in vergunningsverlening en handhaving zonevreemde functiewijzigingen
5. Opname principe korte keten in overheidsopdrachten voor voeding
6. Uitvoering flankerend landbouwbeleid RUP Groen
7. Uittesten van maatregelen ter bestrijding van droogte in het Parkbos
8. Subsidies voor landbouwers van Stad Gent
9. Ondersteuning Gentse boerenmarkten
10. Overheidsopdracht maaien en begrazen diverse percelen in stadseigendom
11. Communiceren en inspireren van landbouwers via verschillende fora
12. Communiceren en sensibiliseren van burgers en andere actoren
13. Monitoring - vijfjaarlijkse studie Ruimte voor landbouw
14. Toelichting landbouwvisie en aankaarten specifieke knelpunten bij Vlaamse overheid en Provincie Oost-Vlaanderen

Open oproep landbouwpilootprojecten op pachtvrije OCMW gronden – Afsnee

aanpak open oproep (2017)

- > 10,7 hectare OCMW percelen in Afsnee
- > criteria: kwaliteit van de algemene visie voor een duurzaam stadsgericht landbouwproject * organisatie van sociale tewerkstelling binnen het project * kwaliteit van het financieel plan
- > gratis bruikleenovereenkomst voor 9 jaar, 2 keer 9 jaar verlengbaar tot max. 27 jaar

[meer info open oproep](#)

Open oproep landbouwpilootprojecten op pachtvrije OCMW gronden – Afsnee

geselecteerd project

samenwerking meerdere partners, o.a.

- > nieuwe CSA De Goedinge
- > bestaand melkveebedrijf Beelaerthoeve
- > De Moester (ondersteuning mensen met psychische en/of sociale kwetsbaarheid)

Open oproep landbouwpilootprojecten op pachtvrije OCMW gronden - Mendonk

aanpak open oproep (2023)

> 5,1 ha OCMW percelen in Mendonk

> criteria: praktische haalbaarheid *

financieel plan * bijdrage aan duurzame en
stadsgerichte landbouw (~landbouwvisie) *

transitiewaarde/voorbeeldfunctie

> erfpachtovereenkomst 30 jaar

[meer info open oproep](#)

Open oproep landbouwpilootprojecten op pachtvrije OCMW gronden - Mendonk

[geselecteerd project](#)

Wim Van Hecke, melkveehouder
natuurinclusievere landbouw: grasklaver,
kruidenrijk grasland, extensiever beheer van
de randen langs de grachten, aanleg poel
aanplant fruitbomen – op termijn
pluk/gebruik fruit samen met zorginstelling

[meer info geselecteerd project](#)

Zoektocht

Wat leren we eruit?

- > belang van ruimte voor landbouw
- > interesse bij verschillende types landbouw
- > grond als hefboom voor transitie
- > multiplicatoreffect
- > intrinsieke motivatie landbouwers
- > appreciatie voor koppeling aan leertraject

Wat zijn uitdagingen?

Het blijft nog een zoektocht...

Ruim debat nodig, in Gent en buiten Gent

gent:

Boerenchance

Samen de werkweek verteren

Verbazend wat Gentse boeren
allemaal mogelijk maken

gent:

Boerenchance

Met een appeltje voor de dorst

gent:

Boerenchance

Samen aardappels uit de grond halen

Verbazend wat G

Vragen? Ideeën?

Contact

Eva Kerselaers

eva.kerselaers@stad.gent

Voor meer info over de Gentse landbouwvisie:

www.stad.gent/landbouw